

Kamēr Latvija gaismas draudzē
Darbā kā bišu strops vienoti dūks,
Kamēr senču tikumus saudzēs,
Tautai rītdienas nepietrūks.
Kamēr Latvija gaismas draudzē
Mīlot sirdi pret debesīm cels,
Vienu gadu simteni beidzot,
Tā vēl daudzus gadsimtus zels.
/K. Apškrūma/

Šajos novembra svētkos mēs apzināmies tautas vienotību, savu neatkarīgu valsti. Pateiksimies visiem, kuru ideāli, gudrība, nesavtīgais darbs tautas labā, ticība un drosmē Jāva 1918. gadā proklamēt neatkarīgu Latvijas valsti un 1990. gadā atjaunot mūsu valsts neatkarību. No mums visiem un ikviena ir atkarīgs, cik stipra, neatkarīga un bagāta būs mūsu valsts. Šajās svētku dienās domāsim labas domas par savu zemi, tautu un valsti. Lai mums izdodas noticēt sev, dot ticību citiem, īstenot ieceres un iedvesmoties lieliem darbiem!

Lai ikvienam sirdī, domās un darbos ir mūsu valsts – Latvija!

Latvijas dzimšanas diēna

– 18. novembris ir visas valsts nozīmīgākie svētki. Bez mūsu senčiem, viņu drosmes, asinīm un gribasspēka mums šobrīd nebūtu neatkarīga Latvija. Daudzi no viņiem krita, lai mēs dzīvotu.

Sagatavosim šim 18. novembrim ar jaunu apņemšanos. Skaitīsim dzejoļus, dziedāsim dziesmas, lai mūsu Latvija plaukst un ze!

Varakļānu Novada muzeja kolektīvs

PILSONISKĀS INICIATĪVAS FORUMS

IDENTITĀTE

Pagātnē, tagadnē, nākotnē } Pareizā un patiesā } Politikā un dzīvē

VARAKĻĀNI
2021. GADA 26. NOVEMBRĪ

ZOOM platformā: biedriba.varaklonits@gmail.com

Aicinājuma vēstule

Biedrība „Varakļonīts” un Varakļānu Kultūras veicināšanas biedrība aicina piedalīties pilsoniskā foruma „Identitāte un demokrātija” diskusijā par identitāti zoom tiešsaistē 2021. gada 26. novembrī plkst. 15.00.

Kultūrvēsturiskā identitāte bija galvenais arguments, kāpēc Saeimas vairākums nobalsoja pretēji Varakļānu iedzīvotāju aptaujā pārliecinoši izteiktajai vēlmei Administratīvi teritoriālās reformas jautājumā. Lai veicinātu savstarpēju ieklausīšanos un izpratni, mēs vēlamies šo dialogu ar politiķiem, pētniekiem un pilsonisko sabiedrību.

VARAKĻĀNU NOVADA DOMES SĒDES PROTOKOLS

2021. gada 28.oktobrī
Nr. 9

Sēde notiek attālināti Zoom platformā.

DARBA KĀRTĪBA:

Varakļānu novada dome, atklāti balsojot, ar 15 balsīm „par” **NOLEMJ:**

1. Izslēgt no darba kārtības jautājumu Nr. 10 „Par pašvaldības pārstāvja izvirzīšanu Latgales plānošanas reģiona attīstības padomē”.

2. Izslēgt no darba kārtības jautājumu Nr. 20 „Par Memorandu sociālā darba attīstībai”.

1. Par zemes nomu
2. Par nekustamā īpašuma „Jaunbirznieki” sadalīšanu.
3. Par nedzīvojamo telpu nomas līguma izbeigšanu.
4. Par līguma pagarināšanu ar Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu.

5. Par dzīvokļa Pils iela 22-2, Varakļāni, Varakļānu novads, atsavināšanu un nosacītās cenas noteikšanu.

6. Par dzīvokļa Pils iela 32-17, Varakļāni, Varakļānu novads, atsavināšanu un nosacītās cenas noteikšanu.

7. Par dzīvokļa Pils iela 13A-3, Varakļāni, Varakļānu novads, atsavināšanu un nosacītās cenas noteikšanu.

8. Par apbalvojumiem Latvijas Republikas proklamēšanas dienā.

1. Apbalvot ar Atzinības rakstiem:

1.1. SIA „Biocore Ltd”, Varakļānu nov., Murmastienes pag., „Inčārnietu komplekss”, – par veiksmīgu uzņēmējdarbību, degradētas teritorijas attīstīšanu un Varakļānu novada vārda popularizēšanu;

1.2. SIA „Pārtikas veikalu grupa”, Varakļānu nov., Varakļāni, Ozolu iela 7, – par veiksmīgu uzņēmējdarbību un jaunu darba vietu radīšanu Varakļānu novadā.

2. Ar atzinības rakstiem apbalvotajiem pasniegt naudas balvas **200,00 EUR** apmērā.

3. Apbalvot ar Pateicības rakstiem:

tiem:

3.1. Ivaru Ikaunieku – par ieguldījumu Varakļānu novada attīstībā;

3.2. Juri Dalecki – par ilggadēju ieguldījumu Varakļānu vidusskolas attīstībā;

3.3. Ainu Kazāku – par ieguldīto darbu Varakļānu novada identitātes stiprināšanā, tradīciju izpētē un kopšanā, un skolēnu radošuma attīstībā;

3.4. Jāni Sārni – par ilggadēju un apzinīgu darbu Varakļānu Mūzikas un mākslas skolā;

3.5. Ilgu Broku – par ilggadēju un apzinīgu darbu pašvaldības administrācijā;

3.6. Ingūnu Pelši – par ieguldīto darbu Murmastienes pamatskolas vadībā;

3.7. Intu Zepu – par kvalitatīvu un apzinīgu darbu ar jaunatni un bērniem Murmastienes pamatskolā;

3.8. Gunāru Puntužu – par sakrālā mantojuma un kultūrvēsturisko vērtību atjaunošanu.

4. Ar pateicības rakstiem apbalvotajiem pasniegt naudas balvu **50,00 EUR** apmērā.

5. Par pašvaldības pārstāvja izvirzīšanu Vidzemes plānošanas reģiona projekta „Vidzeme iekļauj” deinstitutionalizācijas vadības grupā

1. Izvirzīt Sociālo izglītības un kultūras komitejas priekšsēdētāju Līnu Nagli par pašvaldības pārstāvi Vidzemes plānošanas reģiona projekta „Vidzeme iekļauj” deinstitutionalizācijas vadības grupā.

2. Par pieņemto lēmumu informēt Vidzemes plānošanas reģionu.

6. Par Jāņa Mozgas deputāta pilnvaru izbeigšanu pirms termiņa.

7. Par Varakļānu novada pašvaldības publiskās apspriešanas rezultātu apstiprināšanu

8. Par nekustamā īpašuma nosaukuma maiņu

9. Par saistošo noteikumu Nr. 5 „Par sociālajiem pabalstiem Varakļānu novada pašvaldībā” apstiprināšanu.

10. Par naudas balvas piešķiršanu nozīmīgās dzīves jubilejās.

11. Par dzīvokļa īres līguma pārslēgšanu.

12. Par dzīvokļa īres līguma pagarināšanu.

13. Par dzīvokļa īpašuma Dārzu iela 7-5, Varakļāni, ierakstīšanu zemesgrāmatā un nodošanu atsavināšanai.

14. Par dzīvokļa īpašuma Kosmonautu iela 20-6, Varakļāni, ierakstīšanu zemesgrāmatā un nodošanu atsavināšanai.

15. Par Sociālās dzīvojamās mājas īres līguma pagarināšanu.

16. Par dzīvojamās telpas īres tiesību piešķiršanu.

17. Par jauniešu centra „Aplis” vadītājas iecelšanu amatā. Apstiprināt par Varakļānu novada jauniešu centra „Aplis” vadītāju Madaru Kļaviņu, uz Lienītes Patmalnieces-Kondratovičas prombūtnes laiku.

18. Par Ziemassvētku dāvanām.

19. Par dzīvokļa Pils iela 24-2, Varakļāni, īres līguma laušanu.

20. Par apsaimniekošanas maksas saskaņošanu.

Apstiprināt Varakļānu „Dzīvokļu komunālais uzņēmums” SIA sniegtā apsaimniekošanas pakalpojuma maksu pašvaldības īpašumā esošajiem dzīvokļiem 2022. gadam, neiekļaujot īres maksas daļu. Apsaimniekošanas maksa piemērojama pakalpojuma saņēmējam atbilstoši dzīvokļa mājas adresei noteiktajā apmērā no 2022. gada 1. janvāra.

Adrese	Plānotā aps. maksa 2022. gadam, EUR/m ² ar PVN
DĀRZU IELA 5	0,30
DĀRZU IELA 7	0,30
FABRIKAS IELA 1	0,24
FABRIKAS IELA 3	0,24
FABRIKAS IELA 5	0,182
KOSMONAUTU IELA 13	0,252
KOSMONAUTU IELA 15	0,252
KOSMONAUTU IELA 18	0,35
KOSMONAUTU IELA 20	0,252
KOSMONAUTU IELA 22	0,252
LUBĀNAS IELA 10	0,112
LUBĀNAS IELA 12	0,112
LUBĀNAS IELA 15	0,112
ĻOVĀNU „MALAINĒ”	0,112

PILS IELA 13A	0,112
PILS IELA 17 (soc. māja)	0,23
PILS IELA 18	0,252
PILS IELA 20	0,252
PILS IELA 21	0,182
PILS IELA 22	0,182
PILS IELA 24	0,182
PILS IELA 28A	0,252
PILS IELA 30	0,252
PILS IELA 32	0,252
PILS IELA 34	0,182
PILS IELA 42	0,182
PILS IELA 44	0,182
PREIĻU IELA 1	0,50
RĒZEKENES IELA 4	0,252
RĪGAS IELA 19	0,252
RĪGAS IELA 21	0,252
RĪGAS IELA 23	0,252
RĪGAS IELA 36 (soc.māja)	0,23
ZEMGALES IELA 16	0,112

M. Justs

Domes priekšsēdētājs

K. Keiša,

Varakļānu novada pašvaldības sekretāre

Informācija plašsaziņas līdzekļiem
2021. gada 5. novembrī

Platību maksājumu Provizorisko iesniegumu var aizpildīt no 5. novembra

No 2021. gada 5. novembra lauksaimnieki var sākt aizpildīt informāciju Vienotajā platību maksājumu iesniegumā nākošajai saimniekošanas sezonai – Provizorisko iesniegumu.

Ja nepieciešams, Provizoriskā iesnieguma sadaļā vai Lauku bloku precizēšanas sadaļā LAD Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā (EPS) var veikt lauku bloku precizēšanu.

Lauku atbalsta dienesta Eiropas Savienības Tiešo maksājumu departamenta direktors Aigars Šmēlds atzīst: „Iepriekšējā gadā iespēju sagatavot Provizoriskos iesniegumus izmantoja vairāk nekā 2500 lauksaimnieku. Kā pozitīvo ieguvumu viņi atzina iespēju pakāpeniski aizpildīt informāciju platību maksājumu vienotajā iesniegumā, kā arī plānot zaļināšanas un citu prasību izpildi.”

Pabeigt platību maksājumu iesnieguma iesniegšanas procesu varēs 2022. gada aprīlī un maijā.

Informāciju sagatavoja:
Sabiedrisko attiecību daļa
Tālrunis: 67095000
E-pasts: prese@lad.gov.lv

LAUKU BLOKU PRECIZĒŠANA

Pirms precizēšanas pieprasījuma iesniegšanas jāpārlicinās par aktuālo situāciju lauku bloku kartē <https://karte.lad.gov.lv>. Precizēšanas pieprasījums jāiesniedz par sakoptu, atbalsttiesīgu platību, kas vēl nav iekļauta lauku blokā.

Lauku bloku precizēšanas pieprasījumu var iesniegt:

EPS sadaļā “Lauku bloku precizēšana”

- atdalīt lauksaimnieka lauku blokus
- precizēt ainavu elementus
- izņemt platības no lauku bloka
- pievienot platības, kas nav iekļautas lauku blokā

Lauku bloka platību var pieteikt atbalstam, ievadot to Vienotajā iesniegumā

EPS sadaļā “Provizoriskais iesniegums”

Ārpus lauku bloka esošu platību var iezīmēt, ja tā ir vismaz 0,01 ha

2022. gada aprīlī provizoriskais iesniegums pārtaps par Vienoto iesniegumu un to jāiesniedz, lai pieteiktos atbalstam

EPS sadaļā “Vienotais iesniegums”

Ārpus lauku bloka esošu platību var iezīmēt, ja tā ir vismaz 0,30 ha.

Iezīmētā platība tiek pieteikta atbalstam

Iesniegts lauku bloku precizēšanas pieprasījums EPS sadaļā “Lauku bloku precizēšana”

Provizoriskajā iesniegumā ārpus lauku bloka iezīmēto platību piesaka precizēšanai, nospiežot pogu “Izveidot ārpusbloka PP” un izveidoto precizēšanas pieprasījumu iesniedz LAD

Vienotajā iesniegumā iezīmēts lauks ārpus lauku bloka. Iesniedzot Vienoto iesniegumu, tiek iesniegts precizēšanas pieprasījums

Lauku bloku precizēšanas pieprasījuma iesniegšanas termiņš ir vienāds ar Vienotā iesnieguma iesniegšanas termiņu

Lauku bloku precizēšanas pieprasījuma iesniegšanas termiņš kārtējā gada 1.aprīlī

LAD izvērtē precizēšanas pieprasījumu un nosūta vēstuli “Precizēšanas pieprasījumu atbilde”, kas apskatāma EPS sadaļā Dokumenti/Vēstules - Saņemtās

Jāiepazīstas ar Lauku bloku precizēšanas pieprasījuma rezultātiem

Lai lauku bloka platību pieteiktu atbalstam, to jāievada Vienotajā iesniegumā

Atbilstoši Lauku bloku precizēšanas rezultātiem koriģē apsaimniekoto lauku robežas, iesniedzot labojumus Vienotajā iesniegumā

Ja pēc Lauku bloku precizēšanas pieprasījuma atbildes saņemšanas netiek iesniegts Vienotā iesnieguma labojums ar precizētu lauku platību, tad Vienotā iesnieguma administrēšanas laikā LAD samazinās lauka deklarēto platību par lauku bloka neiekļauto daļu

Ja lauku blokā nav iekļauta platība, ko uzskatāt par apsaimniekotu un atbalsttiesīgu, tad pēc Lauku bloku precizēšanas pieprasījuma rezultātu saņemšanas esat tiesīgs izteikt iebildumus.

Pienemto lēmumu var apstrīdēt LAD direktoram viena mēneša laikā no lēmuma paziņošanas dienas

Pienemto lēmumu var apstrīdēt LAD direktoram viena mēneša laikā no lēmuma paziņošanas dienas

Attiecīgā reģionālā lauksaimniecības pārvalde rakstiski jāinformē par iebildumiem 10 darba dienu laikā no vēstules paziņošanas dienas

Ja rodas jautājumi vai neskaidrības, sazinieties ar Lauku atbalsta dienesta klientu apkalpošanas centru pa tālr. 67095000 (darba dienās: 8.00-20.00)

Ikmēneša 20 eiro pabalsts vakcinētajiem senioriem

Lai Covid-19 izplatības laikā valstī veicinātu vakcinēšanos pret saslimšanu ar šīs infekcijas izraisītu slimību, Latvijā dzīvojošiem un vakcinētajiem iedzīvotājiem virs 60 gadu vecuma no šā gada novembra līdz 2022. gada marta beigām maksās ikmēneša pabalstu 20 eiro mēnesī.

Labklājības ministrija ir apkopojusi būtiskākos sabiedrības jautājumus par šo pabalstu un kopā ar Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūru (VSAA) ir sagatavojusi uz tiem atbildes.

Esmu vakcinēts pensionārs, kas man jādara, lai saņemtu pabalstu 20 eiro mēnesī?

Jums nav jādara nekas, ja dzīvojat Latvijā un esat Latvijā piešķirtās pensijas saņēmējs, jo šādā gadījumā VSAA izmaksās pabalstu 20 eiro mēnesī automātiski. Informāciju par to, ka esat pabeidzis pilnu vakcinācijas kursu, VSAA saņems no Nacionālā veselības dienesta. Pabalstu izmaksās līdzīgi kā pensiju un tā izmaksu uzsāks decembrī, kad Jūs saņemsit 20 eiro par novembri un 20 eiro par decembri, tātad kopā 40 eiro.

Ko nozīmē – pabeigts pilns vakcinācijas kurss pret Covid-19? Vai jābūt sadarbspējīgam vakcinācijas sertifikātam?

Ja vakcinācija veikta nesen, ir svarīgi, lai ir ievadīts pilnam vakcinācijas kursam, kas noteikts konkrētai vakcīnai, atbilstošs vakcīnu devu skaits vai nepieciešamais jaukto vakcīnu devu skaits. Vai arī ar RNS testu ir bijusi apstiprināta inficēšanās (saslimšana) ar Covid-19 un pēc tam ir ievadīta viena vakcīnas deva. Sadarbspējīgs vakcinācijas sertifikāts var arī nebūt.

Vai pabalstu varēs saņemt, ja cilvēks dažādu iemeslu dēļ tikai novembra beigās var doties vakcinēties un līdz ar to otrā pote būs decembrī?

Jā, ja vakcinācijas kurss būs pabeigts, piemēram, 2021. gada 16. decembrī, tad pabalstu maksās par 2021. gada decembri un par 2022. gada janvāri, februāri un martu. Par novembri 20 eiro neizmaksās.

Vai pabalstu izmaksās attiecīgo vecumu sasniegušajiem Latvijas pilsoņiem, kas pašlaik dzīvo un strādā ārzemēs?

Nē, pabalstu varēs saņemt tikai tie cilvēki, kuri dzīvo Latvijā. Ar to ir saprotama tāda persona, kura reāli dzīvo Latvijā. Ja personas deklarētā dzīvesvietas adrese ir Latvijā, bet Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras rīcībā ir informācija, ka tās dzīvesvieta ir citā valstī, tad tiek uzskatīts, ka šī persona nedzīvo Latvijā.

Kā rīkoties, ja vakcinācija nav veikta Latvijā?

Ja sadarbspējīgs Covid-19 vakcinācijas sertifikāts (ES digitālais Covid-19 sertifikāts) saņemts citā Eiropas Savienības/Eiropas Ekonomikas zonas (ES/EEZ) dalībvalstī, tad ir jāraksta iesniegums VSAA un tam jāpievieno ES digitālo Covid-19 sertifikātu, kas saņemts citā ES/EEZ dalībvalstī, vai tā kopiju.

Ja persona, kura atbilst 20 eiro pabalsta piešķiršanas kritērijiem, vakcināciju ir veikusi valstī, kas nav ES/EEZ dalībvalsts, kādēļ nav izsniegts ES digitālais Covid-19 sertifikāts, tad viņai ir jāvēršas NVD ar iesniegumu par ārvalstī veiktās vakcinācijas pret Covid-19 fakta atzīšanu.

Vai pabalsts 20 eiro mēnesī pienāks cilvēkam, kurš vakcinējies jau vasarā, bet 60 gadi apīrēs tikai 30.decembrī?

Ja cilvēks ir pabeidzis pilnu vakcinācijas kursu pret Covid-19 2021.gada vasarā un 60 gadu vecumu sasniedz 2021. gada 30. decembrī, tad tiesības uz pabalstu viņam ir no 2021. gada 1. decembra. Novembrī viņam vēl nebija 60 gadu un līdz ar to cilvēks par novembri pabalstu nesaņems.

Kas jādara vakcinētajiem cilvēkiem, kuriem jau ir noteiktie 60 gadi, bet pensiju vai citu pakalpojumu no VSAA nesaņem?

Šiem cilvēkiem ir jāiesniedz iesniegums VSAA. Iesniegumu pabalsta 20 eiro mēnesī piešķiršanai VSAA var iesniegt:

- elektroniski oficiālajā e-adresē (iesniegums jāparaksta ar drošu elektronisko parakstu, kas satur laika zīmogu);
- elektroniski e-pastā Latgale@vsaa.gov.lv (iesniegums jāparaksta ar drošu elektronisko parakstu, kas satur laika zīmogu);
- nosūtīt pa pastu jebkurai no daļai vai ievietojot VSAA klientu apkal-

pošanas centros izvietotajās pasta kastītēs darba laikā.

Iesniegumā jānorāda:

- vārds, uzvārds, personas kods;
- tālruņa numurs vai elektroniskā pasta adrese saziņai;
- Latvijas kredītiestādes vai pasta norēķinu sistēmas (PNS) konta numurs.

Vai pašvaldības sociālais dienests var atņemt maznodrošinātā statusu, ja pēc pabalsta 20 eiro mēnesī saņemšanas cilvēka ienākumi būs lielāki, nekā nepieciešams maznodrošinātajam?

Nē, pašvaldības sociālais dienests, novērtējot mājāsniecības materiālo situāciju sociālās palīdzības piešķiršanai, **neņems** vērā Jums izmaksāto pabalstu 20 eiro mēnesī. No šī pabalsta netiks ieturēts arī iedzīvotāju ienākumu nodoklis.

Kas notiks, ja vakcinēts 60 vai vairāk gadus sasniedzis cilvēks šo pabalstu VSAA pieprasīt tikai pavasarī, jo vēlas 100 eiro saņemt uzreiz?

Ja šis cilvēks būs kvalificējies pabalstam 20 eiro mēnesī jau no novembra, tad, situācijā, kad viņš nesaņem nevienu no VSAA pakalpojumiem (pensiju, atlīdzību vai pabalstu), šo pabalstu var pieprasīt arī vēlāk, piemēram, pavasarī, kad, pēc iesnieguma izskatīšanas, cilvēkam tiks izmaksāti 100 eiro vienā maksājumā. Tomēr, jāņem vērā, ka iesniegums cilvēkam jāiesniedz sešu mēnešu laikā no 2021. gada 27. oktobra, kad stājās spēkā normatīvais regulējums par pabalsta 20 eiro mēnesī izmaksu, vai no dienas, kad pabeigts pilns vakcinācijas kurss, ja tas ir veikts laikposmā no 2021. gada 27. oktobra līdz 2021. gada 31. decembrim.

Vai 20 eiro pabalsts pienāks arī tiem vakcinētajiem, kas ir Krievijas pensijas saņēmēji?

Šiem cilvēkiem arī pienāks pabalsts 20 eiro mēnesī. Jo, saskaņā ar likumu, to maksās **Latvijā dzīvojošām personām (neatkarīgi no pilsonības)**, kuras līdz 2021. gada 31. decembrim ir sasniegušas 60 gadu vecumu un pabeigušas pilnu vakcinācijas kursu pret Covid-19.

Pabalstu VSAA izmaksās bez personas iesnieguma, ja Krievijas vai citas

valsts pensiju cilvēks saņem ar VSAA starpniecību. Ja Krievijas pensiju cilvēks saņem tieši no Krievijas, tad VSAA rīcībā nav personas konta numura. Šādā gadījumā būs jāraksta iesniegums pabalsta piešķiršanai. Līdzīgi kā tiem, kuri no VSAA nesaņem nevienu no pakalpojumiem (pensiju, atlīdzību, pabalstu).

Vai pabalstu 20 eiro mēnesī var saņemt arī cilvēki, kas izslimojuši ar Covid-19 un ieguvuši pārslimošanas sertifikātu?

Nē, pabalstu 20 eiro mēnesī tiek piešķirts tikai tiem cilvēkiem, kuri pabeiguši pilnu vakcinācijas kursu, līdz ar to Covid-19 testa un pārslimošanas sertifikāts nav derīgs pabalsta piešķiršanai. Tomēr, ja cilvēks veselības dēļ ir saņēmis klīniskās universitātes slimnīcas speciālista vai speciālistu konsilija atzinumu par nepieciešamību atlikt vakcināciju pret Covid-19 līdz 2022. gada 31. martam, tad šādā gadījumā persona var iesniegt iesniegumu VSAA pabalsta piešķiršanai, tam klāt pievienojot atzinumu.

Vai šo pabalstu maksās arī tiem vakcinētajiem, kas sasnieguši noteikto gadu skaitu, bet atrodas ielodzījuma vietā?

Jā, Situācijā, ja cilvēks, kurš ir sasniedzis 60 gadu vecumu un pabeidzis pilnu vakcinācijas kursu, atrodas cietumā, bet nesaņem nevienu maksājumu no VSAA, tad viņam ir jāiesniedz VSAA iesniegums par pabalsta 20 eiro mēnesī piešķiršanu.

Informāciju sagatavoja:

Egils Zariņš,

Labklājības ministrijas Komunikācijas nodaļas sabiedrisko attiecību speciālists, 64331829, egils.zarins@lm.gov.lv

turpinājums no 1. lpp.

Foruma programma:

1. daļa. Varakļāniešu stāstījumi par savas identitātes (lokālās) piederības izjūtu.

2. daļa. Diskusija, kurā aicināti piedalīties identitātes pētnieki, Valsts prezidents vai viņa pārstāvis, politisko partiju un sabiedrisko organizāciju pārstāvi.

Amatniekiem sava darbnīca

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

„Varakļānu novada kultūrizglītības atbalsta biedrība” laika posmā no 2020. gada vasaras līdz 2021. gada rudenim ir realizējusi ES Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstības projektu Latvijas Lauku attīstības programmas 2014. – 2020. gadam apakšpasākuma: 19.2 „Darbības īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītās vietējās attīstības atratēģiju” aktivitāte: 19.2.2 „Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas”

Projekta attiecināmās izmaksas 14000,00 EUR, kur publiskai finansējums 12600,00 EUR (atbalsta intensitāte 90%) un Varakļānu novada paš-

valdības līdzfinansējums 1400,00 EUR (atbalsta intensitāte 10%).

Varakļānu Mūzikas un mākslas skolas otrā stāva telpās (82,2 m²) izremontēta mūsdienīga, darba specifika atbilstoša amatniecības darbnīca. Veikta vienkāršotā būvniecība: apvienotas telpas, ievilkts ūdens vads un kanalizācija, atjaunota grīda, iekārti jauni griesti, atjaunota elektropadeve un elektroinstalācijas. Būvdarbus veica SIA „Austrumu Būvnieks”. Iekārtotas darba, materiālu uzglabāšanas un atpūtas telpas.

Ja vēlaties piedalīties forumā, lūdzam līdz 25. novembrim, sūtīt ziņu uz epasta adresi biedriba.varaklonits@gmail.com vai zvanot uz tālr. nr. 26763085.

Pēc pieteikšanās nosūtīsim Jums zoom saiti. Foruma gaitai varēs sekot arī www.varaklani.lv un Facebook.

Šī ir mūsu organizētā otrā diskusija ciklā „Identitāte un demokrātija”, kurā sabiedrības pārstāvji, pētnieki un politi-

ķi sarunājas par „Varakļānu gadījumu” Administratīvi teritoriālās reformas kontekstā. Pirmā diskusija, kas bija vēlta demokrātijas jautājumiem, notika 2021. gada 20. augustā.

2021. gada 9. novembrī.

Aina Jaunzeme,
Biedrības „Varakļonīts” valdes locekle

APSTIPRINĀTS:

Varakļānu novada pašvaldības domes 28.10.2021. lēmums Nr. 9.11.

PUBLISKĀS APSPRIEDES

“Varakļānu novada apvienošanās ar apkārtējiem novadiem, administratīvi teritoriālās reformas mērķu sasniegšanai”

KOPSAVILKUMS

AR PILNU PUBLISKĀS APSPRIEDES KOSAVILKUMA TEKSTU VAR IEPAZĪTIES PAŠVALDĪBAS MĀJAS LAPĀ www.varaklani.lv. Avīzē publicēts 3.un 5. punkts.

III Sanāksmes kopsavilkums

Publiskās apspriedes videokonferences sanāksmē ZOOM platformā 23. septembrī tika aicināti piedalīties Varakļānu novada pašvaldības iestāžu un VARAM pārstāvji – viesi, citi intereseanti – dalībnieki, lai izteiktu viedokli apspriežamā jautājuma un ATR kontekstā. Dalībai sanāksmē tika saņemti un apstiprināti 14 pieteikumi, no kuriem sanāksmē piedalījās 11 intereseanti. Viesu statusā sanāksmē piedalījās Varakļānu novada pašvaldības iestāžu vadītāji. Sanāksme tiešraides režīmā bija skatāma speciāli izveidotā youtube.com platformā. Sanāksmes ieraksts ievietots Varakļānu novada mājas lapas sadaļā „Sabiedrības līdzdalība”. Sanāksmi vadīja Varakļānu novada pagaidu administrācijas vadītājs Māris Justs. Sanāksmes ievadā tika skaidrota ATR gaita attiecībā uz Varakļānu novadu, apskatīti reformas mērķi un šī brīža situācija atbilstoši aktuālajai likuma „Administratīvo teritoriju un apdzīvotu vietu likums” redakcijai. Tika dots vārds viesiem un dalībniekiem, lai izteiktu savu viedokli jomās, kuras skar apspriedes jautājumus, ATR un Varakļānu novada attīstību. Personīgo viedokli par lēmumiem ATR gaitā attiecībā uz Varakļānu novadu un notikumu attīstības turpmāko redzējumu sniedza pasākuma viesis Arnis Šults – viens no VARAM ministrijas vadošajiem ekspertiem pašvaldību attīstības jautājumos. Jautājumos par darbu ar jaunatni, izglītības kvalitāti, esošo sadarbību izglītības jautājumos un nozares nākotnes redzējumu viedokļus izteica un debatēs piedalījās Varakļānu novada iedzīvotāja Laura Strobe, vidusskolas direktors Juris Daleckis, direktora vietniece mācību darbā Anita Saleniece, skolotāja leva Mozga, mūzikas un mākslas skolas direktore leva Melne Mežajeva. Varakļānu novada sociāli ekonomiskos rādītājus, to salīdzinājumu ar Madonas

un Rēzeknes novadiem un personīgo viedokli par Vaarakļānu novada iekļaušanu Madonas novadā prezentēja sanāksmes dalībnieks Viktors Vilkausis. Lauksaimniecības konsultante Janīna Grudule uzsvēra līdzšinējo pozitīvo sadarbību ar Madonas novada fondu, Latvijas lauku konsultāciju centru, citām valsts, pašvaldības un privātajām iestādēm Madonā. Tieši zemnieki – lauku uzņēmēji – ar tehnikas vienībām protesta braucienā parādīja savu attieksmi pret Varakļānu novada iekļaušanu Rēzeknes novadā. Sapulces dalībnieks Dainis Mjartāns vērsa uzmanību uz 1995. gadā uzsāktu iepriekšējo ATR, kuras sākotnējā iecerē bija projekts, kas paredzēja veidot spēcīgu Varakļānu novadu tajā iekļaujot blakus esošos pagastus. Referents puda atbalstu Varakļānu novada iekļaušanai Rēzeknes novadā, pamatojoties uz kultūrvēsturisko piederību, Latviešu vēsturisko zemju likumu un Rēzeknes pilsētu kā spēcīgu attīstības centru nākotnē. Sapulces dalībnieks Jānis Grigals, atsaucoties uz Satversmē noteikto valsts dalījumu vēsturiskajās zemēs, puda atbalstu Varakļānu novada piederībai Latgales teritorijai un novada paplašināšanai, pievienojot apkārtējos pagastus. Atbildot uz iepriekšējo runātāju izteiktajām replikām par tendencioziem izteikumiem un publikācijām, debašu dalībnieks Viktors Vilkausis ar fiksētiem materiāliem norādīja uz pretēju situāciju. Pārliecinoties, ka debašu dalībniekiem nav jautājumu, sanāksme tika slēgta.

V Kopsavilkuma rezultāti

Publiskās apspriedes laikā veiktais informācijas apkopojums, iedzīvotāju viedokļu uzklaušana un veikta aptauja skaidri norāda uz Varakļānu novada iedzīvotāju gadu desmitiem izveidotās sadarbības ar Madonas novada infrastruktūru. Varakļānu novada iedzīvotāji atbalsta novada atsevišķu pa-

stāvēšanu, bet pieļauj iekļaušanos Madonas novadā. Ekonomisko attīstību un iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanu veicina uzņēmējdarbībai labvēlīga vide, stabilitāte, prognozējamība, tāpat Valsts un pašvaldības pakalpojumu sniegšanas kvalitāti un izmaksas ietekmē iepriekšējā sadarbība un pieredze. Varakļānu novada iedzīvotāju identitātē iekļaujas gan latgaliešu valoda, gan reliģisko svētku atzīmēšana, gan izteikti latviska vide, gan mūsdienu kultūras pasākumi. Šis mantojums tiek kopts, saglabāts un attīstīts. Iedzīvotājiem svarīgas izglītības iespējas un veselības aprūpes izvēle un pieejamība.

Varakļānu novada pašvaldība aicina ņemt vērā novada iedzīvotāju viedokli, saglabājot esošo pakalpojumu pieejamību arī turpmāk. VARAM, Ministru kabinetam, iesniedzot Saeimai priekšlikumus par Varakļānu novada administratīvo teritoriju, ņemt vērā, ka:

1. Varakļānu novada pašvaldība un iestādes nodrošina kvalitatīvas, par samērīgām izmaksām noteiktās autonomās funkcijas, īstenojot sadarbību ar apkārtējiem novadiem;

2. Novada pašvaldība īsteno administratīvo darbu, kas ir nodalīts no kultūrvides un tradīcijām;

3. Novada teritorijas iedzīvotāju interesēs ir Varakļānu novada saglabāšana un sadarbība ar Madonas novadu un Vidzemes plānošanas reģionu, tam piekritīgajām valsts iestādēm;

4. Teritorijas ekonomiskā attīstība tiek balstīta uz novada pieejamajiem resursiem

5. Iedzīvotāju labklājību nosaka tādi rādītāji kā pakalpojumu pieejamība, darba tirgus un atalgojuma apmērs, teritorijas infrastruktūra, dzīvojamā fonda pieejamība, izglītības iespējas un kultūras, veselības aprūpes pieejamība, to izmaksas.

Māris Justs,

Varakļānu novada domes priekšsēdētājs

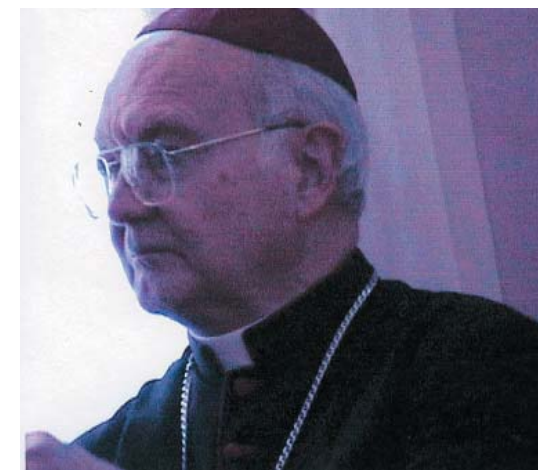
Bīskaps Antons Justs 1931 – 2019

Antons Justs dzimis 1931. gada 22. novembrī Varakļānu pagasta Šķēļu sādžā. Kopā ar vecākiem 1944. gada vasarā emigrēja uz Vāciju, kur Lībekā pabeidza latviešu pamatskolu. Pateicoties bīskapa Boļeslava Sloškāna labvēlībai, 1949. gadā ieradās Beļģijā, kur iestājās Senttronas klasiskajā ģimnāzijā, kuru ar izcilību beidza 1953. gadā. Mācības turpināja Luvēnas tomistiskās filozofijas augstākajā institūtā, kuru ar izcilību beidza 1957. gadā, iegūstot licenciāta grādu. Vēlāk, no 1958. līdz 1962. gadam studēja Insbrukā Austrijā, iegūstot licenciāta grādu teoloģijā. 1960. gada 11. jūlijā bīskaps Boļeslavs Sloškāns Luvēnā, Keisersbergas benediktiešu klosterī Antonu Justu iesvētīja par priesteri. 1962. gadā izceļoja uz ASV Virdžīnijas štatu Ričmondas diecēzi, kur strādāja par vikāru no 1962. gada līdz 1968. gadam. Tā ir Aleksandrijas Vissvētākā Sakramenta draudze Vašingtonas pievārtē. Vēlāk, no 1968. līdz 1971. gadam kalpoja Svētās Marijas Jūras zvaigznes draudzē Virdžīnijas Bīčā, tad Stauntonā Svētā Asīzes Franciska draudzē, kurā kalpoja kā prāvests un dekāns no 1971. līdz 1973. gadam. Tad atgriezās Aleksandrijas Vissvētākā Sakramenta draudzē kā prāvests, kurā kalpoja sešus gadus. No 1979. līdz 1989. gadam pildīja prāvesta pienākumus Greitfolā pie Vašingtonas, kur nodibināja Svētās Katrīnas no Sjēnas draudzi un uzbūvēja baznīcu viņas godam. No 1989. līdz 1992. gadam kalpoja kā

Bīskaps Antons Justs 1996. gadā Jelgavā.

prāvests Vjēnas Svētā Marka baznīcā. Papildus prāvests Antons Justs sniedza garīgu kalpojumu Amerikas latviešiem Vašingtonā, Ņujorkā, Filadelfijā un Sentpītersburgā, kā arī bija kapelāns organizācijās „ALKA” un „Dzintars”. Savu 25 gadu priesterības jubileju atzīmēja 1985. gadā Greitfolas Svētās Katrīnas no Sjēnas baznīcā, kur atzīnību saņēma no Pāvesta Jāņa Pāvila II un ASV prezidenta Ronalds Reigana un viņa kundzes. 1992. gadā, atsaucoties arhibīskapa Jāņa Pujata aicinājumam, Antons Justs atgriezās Latvijā, kur uzsāka profesora darbu Rīgas Garīgajā seminārā, kurā lasīja lekcijas filozofijas vēsturē un dogmātikā teoloģijā.

A. Justs zinātniskās konferences laikā Varakļānos 2003. gadā.

Vēlāk, no 1994. līdz 2005. gadam bija Rīgas Garīgā semināra rektors. Pāvests Jānis Pāvils II 1995. gada 7. decembrī Antonu Justu iecēla par bīskapu un pats arī iesvētīja Romā Svētā Pētera bazilikā 1996. gada 6. janvārī. 1996. gada 25. martā Jelgavas katedrālē notika Antona Justa ingress, kļūdamas par Jelgavas diecēzes bīskapu. Sasniedzot 80 gadu vecumu, saskaņā ar Vatikāna likumdošanu, bīskaps lūdza pāvestu viņu atbrīvot no amata pildīšanas, kā rezultātā 2011. gada 10. septembrī stājās amatā jauns Jelgavas bīskaps Edvards Pavlovskis, bet Antons Justs kļuva par Jelgavas diecēzes bīskapu emeritus (atpūtā). Bīskaps turpināja noturēt Mises un 2011. gadā tika ievēlēts par Bīskapu konferences vadītāju.

Antons Justs mira 2019. gada 17. februārī Jelgavā.

Materiālu sagatavoja
Līga Osipova

Militārā persona Jānis Dūda

Jānis Dūda dzimis 1935. gada 22. novembrī Varakļānos. Viņš ir latviešu militārpersona, padomju armijas ģenerālmajors, Kazahstānas bruņoto spēku veterāns.

No 1955. gada padomju armijā motostrēlnieku divīzijas sastāvā piedalījies 1956. gada Ungārijas revolūcijas apspiešanā. Pēc tam iestājies un 1960. gadā beidzis Tālo Austrumu tankistu skolu Blagoveščenskā. PSRS Komunis-

tiskās partijas biedrs no 1960. gada. Dienējis Tālo Austrumu un Baltijas kara apgabalos, Vācijas Demokrātiskajā Republikā izvietotajās padomju armijas daļās. 1968. gadā piedalījies Prāgas pavasara apspiešanā. No 1976. līdz 1986. gadam Kazahijas PSR Karagandas apgabala kara komisārs. No 1985. līdz 1992. gadam Latvijas PSR kara komisārs. Piedalījies Černobiļas AES katastrofas seku likvidācijā. Latvijas PSR

Augstākās padomes deputāts (1986 – 1990). No 1992. gada dzīvo Kazahstānā un līdz 2003. gadam bija Karagandas apgabala vadītāja palīgs militārajos jautājumos un ārkārtas situācijās. Pašlaik Kazahstānas Aizsardzības ministrijas pensionārs.

Materiālu sagatavoja
Līga Osipova

Projekts „Labbūtības ceļakartes aktivitāšu īstenošana Varakļānu vidusskolā”

VALSTS
JAUNATNES
PROGRAMMA

Varakļānu novada pašvaldība un Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra 2021. gada 19. oktobrī noslēdza sadarbības līgumu Nr. VP2021/4-2 par projekta īstenošanu Varakļānu vidusskolā.

Varakļānu vidusskolas pašpārvalde kopā ar direktora vietnieci audzināšanas darbā Ainu Kazāku izstrādāja „Labbūtības ceļa karti Varakļānu vidusskolas 7. – 12. klašu skolēniem”. Tā palīdzēs plānot un organizēt daudzpusīgus pasākumus. Projekta aktivitātēs, izmantojot neformālās darba metodes, veicināsim pilsonisko līdzdalību un psihoemocionālo labsajūtu. Skolēni labiekārtos neformālu jauniešu labbūtības vietu – „Spotiņu”, kurā viņi jutīsies komfortabli

Pašpārvalde organizēs aktivitāšu ciklu „Kopā jautrāk, jaunieši brīvā atmosfērā, savstarpēji komunicējot, meklēs risinājumus stratēģiskās spēlēs, atbrīvosies, iejutoties dažādās lomās, nepiespiestā atmosfērā, palīdzot un atbalstot viens otru, veiks komandu vienojošus uzdevumus. Tā būs iespēja pavadīt brīvo laiku bez viedierīcēm. Pašpārvalde piedāvās tikties dažādām domu biedru grupām, tādejādi sniedzot iespēju sarunāties, izteikt viedokli par sev aktuālām tēmām. Reāli veicināsim skolēnu emocionālo labbūtību.

Aktivitātes norisinās Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras projekta „Atbalsts psihoemocionālās veselības veicināšanas pasākumiem skolās Covid-19 pandēmijas radīto seku mazināšanai” ietvaros no 2021. g. 10. oktobra līdz 15. decembrim.

„Projekts īstenots Izglītības un zinātnes ministrijas Jaunatnes politikas valsts programmas 2021. – 2023. gadam ietvaros”.

Rekordliels jauniešu skaits studē ar Vītulu fonda administrētajām stipendijām

VITOLU
FONDS

Mūsdienu mainīgajā pasaulē vienīgais kapitāls, par kura drošību varam sniegt garantiju, ir cilvēka izglītība. Tā ir vērtība, kas neapsūbēs mitruma iespaidā, nezudīs neapdomīgas monetārās politikas rezultātā un netiks apdraudēta garnadžu ierašanās gadījumā. Tā ir vērtība, kuras iegūšana ir tikpat nepieļidama kā cilvēka personības attīstība, ir tikai soli, neatlaidīgi un apņēmīgi soli pareizajā virzienā...

Pateicoties vairāk nekā 200 ziedotājiem no Latvijas, Amerikas, Austrālijas, Kanādas, Lielbritānijas, Venecuēlas un Zviedrijas, jaunajā mācību gadā ar stipendijām Latvijas augstskolās studē

825 studenti – no tiem 290 stipendiju saņem pirmo reizi, 451 stipendiāts studijas turpina un 84 jaunieši tika izraudzīti citos papildkonkursos. Gada laikā stipendijās plānots izmaksāt vairāk nekā 1,5 miljonus eiro.

Par spīti aizvadītā gada izaicinājumiem ziedotāji turpina atbalstīt Latvijas jauniešus ceļā uz izcilību. 2021./2022. mācību gadā ziedotāju stipendijas no Varakļānu novada saņem 3 jaunieši: Ilga Stafacka (Gitas un Modra Zandbergu stipendija), Laura Slūka (Zinaīdas Strods piemiņas stipendija) un Mārtiņš Bondars (Valdemāra Rullja piemiņas stipendija).

Pieteikšanās Vītulu fonda administrētajām stipendijām nākamajam studiju gadam sāksies 2022. gada 1. februāra un turpināsies līdz 1. martam. Vairāk informācijas: www.vitolufonds.lv.

Vītulu fonds
www.vitolufonds.lv

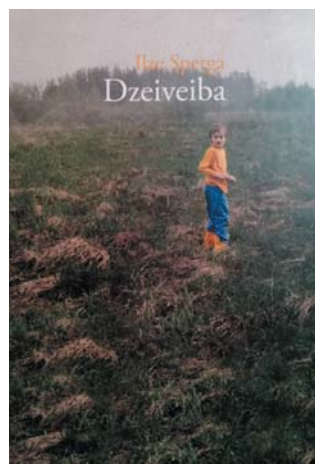
Ir vērts izboksterēt!

Pagājušā mēnesī no bibliotēkas izņemu Ilzes Spergas grāmatu, kura saņēmusi vairākas izcilas atsauksmes. Grāmata iznākusi Rīgā 2014. gadā, latgaliešu izloksnē „Dzeiveiba”.

Tiesa, bija gan morāli, gan fiziski grūti lasāma – latgaliski un vēl jaunmodīgā ortogrāfijā. Veselu nedēļu mācījos lasīt. Iemācījos! Tikai lasu lēnām, bet nenozēloju. Nav jau kur skriet.

Grāmata par ļoti grūtu latgaliešu lauku dzīvi, par Latgalītes pabērniem, par pārdomām, pie mums (man tā šķiet) neierastā jauktā, vecu cilvēku valodā, par cilvēku nenodrošinātību, arī noziedzīgu cilvēku smago dzīvi.

Grāmatā aprakstītais nebūt nav jāuztver kā vispārlatgaliskais dzīves veids. Te lasītājam paveras tā dzīves bedre, kurā latgaliēti varbūt kādreiz atradies, varbūt arī šodien dzīvo, ja ne pats, tad varbūt kaimiņš, kāds nomaļu

lauku cilvēks un kā jūtas maziņš cilvēciņš, vai vecs un vientuļš, agrāk ašs sabiedriska darbinis, kuru īsti mēs nevaram saprast.

Labi, ja mūsu latgaliešiem pietiktu gribas un pacietības grāmatu, kaut boksterējot, tomēr izlasīt. Nenožēlosiet! Vismaz iepazīsiet līdzcilvēku. Lasītājam pašam, ne katru dienu manīto, bet noteikti eksistējošo dzīvi, pārdomas, attieksmi un esību... Kas zina, varbūt tālā senatnē arī šeit tā runāja.

Rakstītājas valoda šai grāmatā smaga – pie mums neierasta ar arhaiskiem, latgaliskotiem krieviskiem vārdiem, ar daudz jēlībām, bet laikam īsta un šodienas Latgalē iederīga.

Neliela grāmata, bet ilgi lasāma. Noteikti jāizlasa! Kur gan citur mēs to varam uzzināt!? Iesaku pacensties, noteikti tas ir tā vērts!

G. Melne

Auto – foto orientēšanās „Rudens kauss 2021”

Oktobrī norisinājās Varakļānu kultūras nama rīkotās orientēšanās sacensības pilsētā un tās apkārtnē. Kopā piedalījās 12 komandas, no kurām vienā bija triju paaudžu parstāvji un viena no bija no Rēzeknes. Visas ko-

mandas kopīgiem spēkiem pārbaudīja savas prasmes orientēties novada teritorijā un pierādīja savu veiklību auto vadīšanā. Godam nopelnītos piedalītos komandas „Lieliskais piecinieks” 1. vietā, „Butterfly” 2. vieta

un „Brum Brum” trešajā.

Paldies katram dalībniekam par piedalīšanos un ceram uz tādu pašu atsaucību arī nākamrudē!

Marta Jaunzeme

Par valstī noteikto ierobežojumu ievērošanu

Neskatoties uz to, ka valstī kopš 21. oktobra ir spēkā pastiprinātas prasības un stingrāki ierobežojumi, kā arī vairākas drošības prasības, lai Latvijas teritorijā mazinātu Covid-19 izplatību un saslimstību, diemžēl nenoliedzams ir fakts, ka sabiedrība arvien biežāk mēģina apiet un neievērot šos ierobežojumus. Arī Varakļānu novads šai situācijai nav izņēmums. Kopš šī gada 21. oktobra ik dienas veicu darba pienākumus Varakļānu novada teritorijā valstī noteikto ierobežojumu un māsēdes kontrolei. Ar nožēlu var atzīt, ka, apkopojot informāciju par šo laika periodu no 21. oktobra, pārkāpumu skaits nav mazinājies, varētu pat teikt, ka ir vērojams neliels pieaugums, salīdzinot ar iepriekšējiem mēnešiem. No 21. oktobra konstatēti – 22 māsēdes nosacījumu pārkāpumi, 1 – ceļu satiksmes negadījums māsē-

des periodā, 1 – transportlīdzekļa vadīšana alkoholisko dzērienu vai citu apreibinošo vielu reibumā vai ietekmē, kā arī saņemta informācija par vairākām izdarītām zādzībām. Priekš tik neliela novada, kāds ir Varakļānu novads, uzskatu, ka situācija ir diezgan drastiska un sabiedrībai būtu nopietnāk un ar lielāku atbildību jāpieiet situācijai valstī un noteikto ierobežojumu ievērošanai.

Vērtējot esošo situāciju, vēlos vērst sabiedrības uzmanību uz to, ka valstī ir izludināts ārkārtas stāvoklis un ir noteikti stingri ierobežojumi attiecībā uz tirdzniecības vietu apmeklējumiem uz covid 19 saslimušo un kontaktpersonu pārvietošanas, pārvietošanas ar transportlīdzekļiem vairāku māsaimniecību ietvaros, pulcēšanās, kā arī katru dienu līdz 15. novembrim no plkst. 20.00 līdz 05.00 ir

noteikts, ka personām ir jāatrodas savās dzīves vietās. Tātad vērsu uzmanību, ja dzīvesvieta ir prītvātmāja, tad ārpus mājas personas drīkst atrasties tikai un vienīgi sava privātīpašuma teritorijas robežās (pagalms un mājai piegulošā privātīpašuma teritorija), ja dzīvesvieta ir daudzdzīvokļu nams – tad atrasties drīkst savā īpašumā vai valdījumā esošajā dzīvoklī, smēķēšana pie kāpņutelpām un daudzdzīvokļu māju teritorijā ir aizliegta.

Lūgums visiem novada iedzīvotājiem būt saprotošiem un nepārkāpt valstī noteiktos ierobežojumus.

Jānis Stafackis,
Varakļānu novada kārtībnieks

Identitāte nav asins grupa

Sandra Marta Grudule izaugusi Silagalā Teiču purva malā. Mācījusi Murmastienes pamatskolā un Varakļānu vidusskolā, studējusi kultūrizglītības darba organizāciju – pasākumu režiju un ekonomiku, kā arī Literārās akadēmijas Prozas un Dzejas meistardarbnīcās. Strādājusi Murmastienes klubā un Bauskas rajona Vecumnieku kultūras namā par mākslinieciskās daļas vadītāju un direktori. Vadījusi reklāmas nodaļu un strādājusi par žurnālisti dažādos preses izdevumos. Piecpadsmit gadus darbojusies reklāmas un kultūras projektos, pēdējos gados vairāk pievērsusies radošajai darbībai un šobrīd strādā pie sava dzejas krājuma. Ar vienu kāju jau gandrīz trīsdesmit gadus ir Rīgā, ar otru stingri sakņojas savā dzimtajā purvā. Saņņo par kultūrvietas izveidi laukos.

Varakļāni, Varakļānu novads... Kādas asociācijas rodas, izdzirdot šos vārdus?

Varakļāni ir pilsēta, kurā es piedzimu. Varakļānos es beidzu vidusskolu. Varakļānos es pirmo reizi iemīlējos. Varakļānos es piedzemdēju savu meitu.

Par savu dzimto lauku Silagalā iekļaušanu Varakļānu novadā, nošķirot tos no vairāku paaudžu vēsturiskā centra – Barkavas, es biju dusmīga, man likās, ka tas ir aplami. Bet sapratu arī to, ka es tur jau ilgi nedzīvoju, pa šo laiku iedzīvotāju sastāvs ir mainījies, un dzīvi tur lemju tie, kuri dzīvo uz vietas. Taču Varakļānu novads manās acīs ieguva pavisam citu nozīmi pēdējās Administratīvi Teritoriālās reformas sakarā. Es to beidzot ieraudzīju kā veselumu, kurā ietilpst arī mani dzimtie lauki, un sapratu, ka tālākais novada liktenis skar arī mani personīgi. Es ar lielām bažām gaidīju pirmās aptaujas rezultātus un atviegloti uzelpoju, uzzinot par lielākās iedzīvotāju daļas nosvēršanos par labu Madonai. Un ne tāpēc, ka man būtu kāds naidis pret Rēzeknes novadu, es tur zinu ļoti skaistas vietas un pazīstu brīnišķīgus cilvēkus, bet es neredzu savu dzimto lauku nākotni šajā novadā. Te nav runa ne par Latgali, ne par Vidzemi. Šī tēma tiek izmantota spekulatīvi. No šīs reformas ir atkarīgs mūsu

teritorijas ekonomiskais stāvoklis nākotnē.

Es esmu dzimusi un uzaugusi Latgalē, tāpat kā mani vecāki un vecvecāki, ar vecvecvecākiem drusku sarežģītāk – tur viens zars ir ienācēji no Kurzemes. Mana pirmā valoda ir mūsu teritorijai raksturīgā latgaliešu izloksne. Es uzskatu sevi par latgalieti. Bet es esmu lokālpatriote, nevis „varen plaša mana zeme dzimtajā”.

Pašreiz Saeima ir lēmusi par Varakļānu novada saglabāšanu. Ir ievēlēta vietējā pašvaldība, saimnieciski novads turpina savu darbu. Vai šis variants var pastāvēt ilglaicīgi, kādas tam varētu būt sekas? Ko tas dos jūsu dzimtajiem laukiem?

Mazs ir arī, piemēram, Līvānu novads, bet tur ir veiksmīgi eksportējoši uzņēmumi, kas pilda novada kasi. Šis vairāk ir jautājums ekonomistiem.

Varakļānu novada saglabāšanās vai apvienošāšanās ar Madonas novadu nozīmē to, ka lielos vilcienos manos laukos nekas nemainīsies turpinās attīstīties paredzamā virzienā. Neviens te neko nevienam ar varu neuzbāž un noteikumus, kā pareizi dzīvot, domāt, kādā izloksnē runāt un rakstīt, nediktē.

Tikai vajadzētu beidzot kaut ko darīt ar rezervāta un vietējo iedzīvotāju nesakārtotajām attiecībām. Šī problēma ir samīzusi ne tikai mūsu novadā, bet visās vietās apkārt Teiču purvam – arī Barkavā, Mētrieņā, Atašienē...

Taču mazā novadā ir grūti noturēt jauniešus, bet bez jauniešiem nav nākotnes. Ja, piemēram, Varakļānos varētu apgūt kādu profesionālu augstāko izglītību, turpat uz vietas nodrošināt labi apmaksāta darba vietas izglītotiem jauniešiem, tas aizkavētu viņus doties projām. Tie, kuri aiziet mācīties uz lielajām pilsētām, reti atgriežas. Ja atgriežas, tad tikai personīgu iemeslu dēļ vai pensijas vecumā. Ja izglītoti jauni cilvēki paliek uz vietas, tad arī dzīves kvalitāte iegūst pavisam citu līmeni.

Dzīvojot mazā novadā, ir viegli ieslīdēt provinciālisma grāvī. Visi ir pazīstami, cits no cita atkarīgi. Kaimiņu tante uzraksta grafo-mānisku tekstu, bet vesels bars steidz viņu slavināt un sveikt, nokaujot viņas izaugsmi ar liekulīgiem glaimiem. Tieši intelektuālā attīstība mazā vietā ir visapdraudētākā. Jo bieži vien gaumi diktē ne tie gaišākie un talantīgākie prāti. Visā Latvijā šī problēma ir aktuāla, it īpaši ciematos un mazpilsētās. Istos laukos ir vieglāk, tur cilvēki ir neatkarīgāki. Un interneta laikmetā katrs var dzīvot savā burbulī arī tad, ja fiziski viņš sēž mežā zem egles. Vienīgi aktīva iesaistīšanās vietējās kopienas dzīvē var izrādīties diezgan sarežģīta. Bet katru vietu var pārvērst par radošu oāzi, kas dod arī ekonomisku izdevīgumu apkārtējiem. Izcils piemērs ir Aknīste un festivāls „Sansusi”.

Iedzīvotāju aktīvāku iesaistīšanās novada dzīvē pamudināja novadu reforma, vairākums ar interesi un satraukumu seko reformas gaitai un cenšas iesaistīties. Arī jaunieši. Līdz ar Vēsturisko zemju likuma pieņemšanu aktualizējas jautājums par kultūrvēsturisko piederību. Vai Varakļānu novads ar savu latgalisko identitāti iekļaujas latviskajā identitātē?

Kāpēc gan lai Varakļānu novads ne-

iekļautos latviskajā identitātē? Bet vispār identitāte ir grūti noformulējama, it īpaši, ja runājam par kādas teritorijas cilvēku kopuma identitāti. Var būt kopīga izcelsme, tautība, bet, piemēram, atšķirīgas idejas, reliģijas, kultūras vai vēl kādas citas pazīmes, pēc kurām katrs identificējas. Identitāte nav asins grupa, ar kuru cilvēks piedzimst, tā veidojas vai tiek veidota ilgākā laika posmā, un tā var tikt arī sagrauta vai kaut kādu apstākļu dēļ mainīties. Es domāju, ka pēdējo notikumu iespaidā Varakļānu novada cilvēku identitāte ir ievainota. Varbūt jau ir jārunā par identitātes krīzi. Tas ir pret mūsu novadu vērstās vardarbības rezultāts.

Par kultūrvēsturisko piederību runājot, cik tālu mēs skatāmies? Vai uzskatām, ka dzīve mūsu teritorijā sākas tikai ar Borhiem, vai rokam dziļāk. Vai runājam par kultūrvēsturisko zemi Latgali ar šodienas robežām (te es domāju līdz Aiviekstei, Pededzei, Islienai) vai par Jersikas valsti, kurai bija divas daļas – rietumu daļa Letija un austrumu daļa Lotigola. Neviens nav atradis Lепенes pilskalnu, kas atradās starp Gerdeni (Ļaudonu), Lubahn (Lubānu), Varku (Varakļāniem) un Livenen (Līvāniem). Tā atrašanās vieta varētu daudz ko paskaidrot. Vai rokam vēl dziļāk – kas šajā teritorijā dzīvoja un vai dzīvoja pirms Ledus laikmeta? Tikai tās lāpstas mums par īsām.

Latgale ir ļoti daudzveidīga ar daudz un dažādām izloksnēm un tradīcijām, šo daudzveidīgumu vajadzētu sargāt un glabāt, tur ir tā bagātība, nevis visus ar varu mēģināt pielīdzināt vienam par pareizo pasludinātajam. Tie, kuri interesējas par Latgales kultūrvēsturi un literatūru, atradīs un izlasīs vienalga kādā valodā būs uzrakstīts. Ja mani interesē kāda latgaliski uzrakstīta grāmata, tad es to izlasīšu kaut vai ar krievu valodas vārdnīcu blakus vai autorei pajautājot – kas ir tuagors. Bet mana latgaliešu valoda ir manas Babas valoda un tā ir kā akmenis iecirsta. Neviens citā latgaliešu izloksnē es nekad neesmu runājis un nerunāšu. Nav manā valodā ne jūbesteibas, ne smērts, ne groba, ir meilesteiba, nōve un kops.

Kādreiz es par sevi teicu, ka nāku no Latgales, un paskaidroju, ka no Madonas rajona Latgales. Tagad es saku, ka es nāku no Teiču purva vai no Silagalā, jo kaut kas ar manu piederības sajū-

tu vai identitāti ir noticis. Iespējams, tai ir jātiek pāri krīzei.

Arī Varakļānu novada iedzīvotāji dažādi uztver vēlmi piespiedu kārtā pievienot Rēzeknes novadam. Lielākā daļa šādu priekšlikumu noraida. Viens no priekšnoteikumiem ir vidusskolas saglabāšana. Šoruden skola svinēja savu simtgadi. Kādas ir jūsu atmiņas par skolu? Ko vēlētu šodienas Varakļānu vidusskolai?

Varakļānu vidusskolu saglabāt ir ļoti svarīgi. Ir redzams, ka vietas, kur slēdz skolas, iznīkst. Es domāju, ka liela daļa varakļāniešu negribētu savus bērnus sūtīt mācīties uz Viļāniem. Bet līdz citām tuvākajām vidusskolām ir tāls ceļš jāmēro. Tāpēc simtgadē savai vidusskolai es novēlu pastāvēt, noturēt augstu līmeni un veiksmīgu nākošo simtgadi!

Manā laikā Varakļānu vidusskolas izglītības līmenis tika augstu vērtēts. Domāju, ka pa šiem gadiem nekas nav mainījies. Manas klasesbiedrenes un skolasbiedrenes tagad tur strādā par skolotājām, un es zinu, ka viņas ir profesionāles savā jomā un brīnišķīgi cilvēki.

Atmiņas par vidusskolas laiku man ir visgaišākās, jo vai tad par jaunību var būt sliktas atmiņas. Ja arī kaut kas sarūgtinājis, tad sliktais aizmirstas ātrāk par labo. Jo ilgāks laiks paiet, jo vairāk gaišuma no tās puses staro. Varakļānu vidusskolā māte mani ielika ar varu, jo man bija citi plāni. Bet pareizi vien bija.

Es bieži atceros divus skolotājus – vēstures skolotāju Viļumu, kurš parasti teica: „To, kas rakstīts grāmatās, jūs izlasīsiet paši”, un stāstīja par vēsturi, par kuru padomju laika mācību grāmatās nerakstīja, un krievu valodas un literatūras skolotāju Sokolovu, kura ar savu dedzīgo aizrautību iemīlināja mani krievu literatūrā, kas man pavēra plašāku apvārsni, jo citu iespēju jau tolaik nebija, Eiropa mums vēl bija slēgta.

Domājot par vidusskolas laiku, es atceros, cik mēs bijām draudzīgi un vienoti. Mums nekas nebija jādala un ne par ko nebija jākarō, mēs cits citu pieņēām tādu, kā katrs bija. Bez vietējiem varakļāniešiem tur

mācījās skolēni no Barkavas, no Murmastienes, no Sīļukalna, no Nagļiem, no Dekšārēm, no Bokāniem, no Atspukas, pat no Švāna braukāja. Tā teritorija, ko vidusskola aptvēra, bija ļoti plaša.

Es varbūt nebiju tā priekšzīmīgākā audzēkne, reiz pat māte uz skolu bija izsaukta, jo mēs kopā ar māsīcu bezkaunīgā kārtā atteicāmies darbmācības stundā iet uz siltumnīcu rušināties pa mēsliem. Un arī skolas līnijās esmu kaunināta par sliktām sekmēm algebrā. Studējot ekonomiku Latvijas Universitātē sapratu, ka gluži tik stulba neesmu, jo gandrīz simts cilvēku grupā biju viena no padsmi, kas pārbaudījumu augstākajā matemātikā spēja nokārtot pirmajā piegājienā. Tāpat pat vājākie no Varakļānu vidusskolas uz visas Lāvijas fona nemaz tik slikti neizskatījās.

Nevar nepieminēt arī to, ka divus gadus es dzīvoju Borha pilī, jo tur bija kopmītnes. Ja par to sākšu stāstīt, tad ar vienu laikraksta numuru nepietiks.

Un visbeidzot, vidusskolas pēdējais gads man bija pirmās lielās mīlestības apreibināts. Bet par to tikai dzejā :)

Dzejolis par vidusskolas laiku

1985

Kā mana vidusskolas izlaiduma kleita ir tik baltas mūsu rokas un augumi drebinās salīpuši satinušies apskāvienā naktīs pēc ballēm gaidot pirmo autobusu ir tik baltas mūsu domas un iedomas par bērniem kas mums būs un par māju ko kopā celsim un kopā dzīvi dzīvosim līdz nāve mūs šķirs nevis nākošā ziema tur salijušās augusta naktīs tu man esi katrā ballē pats pirmais nāc pāri zālei uzlūgt mani uz deju un kā meldri vējā nošvīkst aiz mums – visskaistākais pāris Piesmēla peonijas mana izlaiduma diena gaidot slapjas sabridu acis saltā rasā kājas tad ziema ar nepiedošanu tavu un manu staigājām garām viens otram garus gadus bet augusta naktīs muzikanti vēl spēlē p e d e j o l ē n o d e j u vienas vasaras skaistākajam pārim kas aiziet aizlījušās mazpilsētas ielās kur pirmo un vienīgo reizi es vēlējos līgavas plīvuru bērnus un pareizu dzīvi līdz nāve mūs šķirs nevis nākošā ziema tik balta kā mana izlaiduma kleita

(1988, Murmastienē)

Bite, daba un es

Latvijas Biškopības biedrība izsludinātajā zīmējumu konkursā "Bite, daba un es" piedalījās teju pusotra tūkstoša dalībnieku no visas Latvijas. Biedrības izdotajā kalendārā 2022. gadam tika iekļauta tikai maza daļa no zīmējumiem. Tajā skaitā arī Varakļānu vidusskolas 5. kl. skolnieces Marinskas Evelīnas darbs (sk. M. Selicka).

Apsveicam!

Vakcinācijas aptvere – ģimenes ārsti

Informācija no NVD mājas lapas uz 08.11.21.

	60+	60–69	70–79	80+	Kopējā vacc.	Nevakcinēti iedzīvotāji 60+	Nevakcinēti iedzīvotāji.
Sandra Gritāne	73,4%	79,13%	69,35%	66,67%	63,60%	63	561
Rita Latkovska	70,36%	71,34%	71,54%	67,59%	68,08%	230	506
Nellija Dokāne	62,31%	66,93%	67,57%	45,76%	57,37%	98	356

Vakcinēšanas gaita Varakļānu novadā (09.11.2021.)

Veselības aprūpes centrā – vakcinēti 588

Sandras Gritānes ģimenes ārsta praksē – 992

Nellijas Dokānes ģimenes ārsta praksē – 52% no pacientu skaita

Ritas Latkovskas ģimenes ārsta praksē oktobrī – 44

N. DOKĀNES ĢIMENES ĀRSTA PRAKSE pārtrauc savu darbību ar 01.01.2022.

Lūgums līdz decembra beigām izņemt ambulatorās kartiņas.

Paldies par sadarbību!

Patiesā cieņā – N. Dokāne

Gadi nāk un pazūd tālēs,
Gadi prom ar vēja
spārniem skrien,
Tin tavā dzīves pavedienā
Mezglus – deviņdesmit!

Sirsnīgi sveicam **JĀNI INDĀNU**
lielajā jubilejā!
Kāpņu telpas kaimiņi

**Siliņu Jāņa bišu
vasaras ziedu
MEDUS**

Pils ielā 28 A

iespējama piegāde līdz ārdurvīm

Kļūdas labojums

„Varakļōnīša” Nr. 10, 8. lpp.

Rakstā „Jautājumi un atbildes...”

2. rindkopā jābūt „okupācijas
mainīto robežu atbilstību”

SIA „Baltic Akmens” veic

**PIEMINEKĻU
IZGATAVOŠANU
UN UZSTĀDĪŠANU.**

Pasūtījumu pieņemšana
piektdienās, iepriekš
piezvanot:

T. 26909999

Varakļānos, Skolas ielā 30
vai darbdienās – Rēzeknē, Rīgas ielā 9

Laikraksts iznāk ar Varakļānu
novada pašvaldības atbalstu

VARAKĻŌNĪTS

NEATKARĪGS VARAKĻĀNU NOVADA LAIKRAKSTS

2021. gada Nr. 11 (322)

Izdevējs: Biedrība "Varakļōnīts",

reģ. Nr. 40008032894

A/S Swedbank,

konta nr. LV25HABA000140J041764

Jaunatnes iela 2, Varakļāni

Redaktore: M. Jaunzeme

e-pasts: biedriba.varaklonits@gmail.com

Iespiests: SIA „Erante” tipogrāfijā

tālr. 648 60983, 25767030

Tirāža: 480 eks.